

02 - Tvorba statických www stránek za pomoci HTML tagů

Tagy

Jak bylo uvedeno na předchozích stránkách, tag je vlastně značka, podle které se prohlížeč řídí. Tag určuje, jakým způsobem bude stránka upravena. Například - teď zarovnej text doprava, nyní zvětši písmo, u tohoto textu proved odkaz na jiný server, jiný text naopak zarovnej na střed stránky apod.

Tagy se v HTML dokumentu uzavírají do znaků <>, kde < značí začátek tagu a > konec tagu. Například pokyn pro tučné písmo vypadá takto: . Pokyn pro vložení obrázku by vypadal např. takto .

Jak již bylo uvedeno v úvodu kapitoly o tvorbě internetových stránek, jazyk HTML je složen z mnoha značek, tzv. tagů. Jedná se o speciální značky, které se při zobrazení internetové stránky v prohlížeči nezobrazují. Slouží výhradně prohlížeči, aby „věděl“, jak má internetovou stránku poskládat. Například že určitý text má být zarovnán, jiná část textu že má být tučným písmem apod.

Obecně rozdělujeme **tagy** na dvě velké skupiny - **párové a samostatné**.

Párový tag

Párové tagy jsou zapotřebí vždy dva. První tag aktivuje určitý formát, který je aktivní do té doby, dokud nenalezne druhý, uzavírací tag.

Příklad použití párového tagu:

Toto je příklad použití párového tagu v HTML dokumentu.

Zobrazený text by vypadal takto:

Toto je příklad použití **párového tagu** v HTML dokumentu.

Samostatný tag

Samostatný tag nepotřebuje žádný druhý tag, který by ho uzavíral. Samostatný tag může být např. tag pro vytvoření vodorovné čáry nebo tag pro ukončení odstavce.

Příklad použití samostatného tagu:

Toto je příklad použití samostatného tagu <P> pro ukončení odstavce.

Zobrazený text by vypadal takto:

Toto je příklad použití samostatného tagu
pro ukončení odstavce.

Jak nejlépe psát HTML dokument

Pro psaní HTML dokumentu ve Windows doporučuji používat **Poznámkový blok (NotePad)** či jemu podobný ekvivalent. Abyste viděli, jak v daném okamžiku vypadá naprogramovaná stránka, doporučuji mít současně s poznámkovým blokem otevřený prohlížeč.

V textovém editoru (v našem případě v poznámkovém bloku) uložte soubor, se kterým budete pracovat, pod konkrétním jménem s příponou **HTML** nebo **HTM**. Ve spuštěném prohlížeči načtěte tento soubor. Následná práce při tvorbě HTML dokumentu bude o to snazší, jestliže budete mít možnost zkontrolovat účinnost zadaného tagu. Stačí, když po napsání tagu soubor uložíte. Poté se přepnete do prohlížeče a tam zvolíte znovunačtení stránky (**Reload**).

Kostra dokumentu

Každý HTML dokument by měl mít určitou strukturu. Jedná se zejména o definici hlavičky dokumentu a o definici samotné stránky. Definice celé struktury je pevně daná a nelze ji měnit.

02 - Tvorba statických www stránek za pomoci HTML tagů

HTML

HTML je párový tag, který ohraničuje celý dokument. Dává prohlížeči vědět, kde začíná a kde končí HTML dokument. Každá stránka by měla obsahovat na začátku `<HTML>` a na úplném konci `</HTML>`.

HEAD

Každý HTML dokument se skládá ze dvou částí - hlavičky **HEAD** a těla dokumentu **BODY**. Párovým tagem `<HEAD>` je určen začátek a tagem `</HEAD>` konec hlavičky. V hlavičce bývá obvykle zahrnut titulek WWW stránky.

TITLE

Mezi párovým tagem **TITLE** je uveden titulek hlavičky. Titulkem se rozumí text, který bude v okně prohlížeče napsán v modrém pruhu. Titulek by měl co nejlépe vystihovat obsah stránky, protože právě titulek bude případně zařazen do bookmarku (seznamu adres) v prohlížeči návštěvníka stránky. Zároveň by neměl být příliš dlouhý.

Pokud tag **TITLE** nevyužijete, prohlížeč dosadí do modrého pruhu okna adresu stránky.

```
<TITLE> Computer Media </TITLE>
```

BODY

Body je opět párový tag. Mezi tagy **BODY** se nachází samotné tělo stránky, tedy vše, co budeme v následujících kapitolách probírat. Uvozující tag `<BODY ... >` se používá hned po hlavičce a zakončovací tag `</BODY>` se zpravidla píše na konci dokumentu před tagem `</HTML>`.

```
<BODY [atribut="hodnota"] [atribut="hodnota"] . . . >
```

Tag **BODY** obsahuje několik atributů, které významně ovlivňují vzhled stránky. V jednom tagu **BODY** můžete za sebou použít i několik atributů současně.

BACKGROUND="adresa_obrazku"

Definuje adresu obrázku, který bude použit jako pozadí stránky. To znamená, že pozadí může být tvořeno konkrétním obrázkem. Prohlížeč jej poskládá vedle sebe tak, aby byla zaplněna celá plocha stránky. Adresa musí být uvedena v uvozovkách.

```
<BODY BACKGROUND="/obr/moje/podkl.gif">
```

BGCOLOR="barva"

Definuje barvu, jež bude použita jako pozadí stránky (pokud není předchozím atributem pro pozadí zvolen obrázek). Barvu můžete zadat buď číselně, znáte-li číselnou kombinaci konkrétní barvy (**#000000**), nebo přímo anglickým názvem barvy (**blue, white, red ...**)

```
<BODY BGCOLOR="black">
```

TEXT="barva"

Definuje barvu textu, která bude aplikována na celou stránku. Při nastavení barvy textu platí stejná pravidla jako při nastavení barvy pozadí.

```
<BODY TEXT="black">
```

LINK="barva"

Definuje barvu hypertextového odkazu. Jestliže tento atribut nepoužijete, standardní barva hypertextového odkazu bude modrá.

02 - Tvorba statických www stránek za pomoci HTML tagů

VLINK="barva"

Definuje barvu již navštíveného hypertextového odkazu.

ALINK="barva"

Definuje barvu tzv. aktivního hypertextového odkazu, tj. odkazu, na který jste právě klepli myší.

Příklad jednoduchého dokumentu s použitím BODY

```
<HTML>
<HEAD>
<TITLE> Pokusy s HTML </TITLE>
</HEAD>
<BODY BGCOLOR="blue" TEXT="black" LINK="red">
Toto je text, který bude vidět ve stránce.
.. obsah dokumentu ..
</BODY>
</HTML>
```

Takto napsaná stránka by obsahovala pouze jedinou větu „Toto je text, který bude vidět na stránce“. Stránka by měla modré pozadí, text by byl vidět černě a stránka by nesla název „Pokusy s HTML“.

Základní formátování odstavce

V následujících odstavcích se naučíte, jak provádět základní operace s textem, jako je tučné písmo, kurzíva, podtržení nebo zalomení řádku.

**Zalomení řádku -
**

Vše, co napíšete mezi tag **BODY**, se zobrazí na stránce jako text. Běžný (holý) text není třeba uzavírat mezi žádné tagy – stačí jej prostě napsat. Pozor, v HTML však neplatí úplně všechna pravidla editace textu tak jako v běžném textovém editoru. Například klávesa **ENTER** zde nerozdělí odstavce. Pokud bychom např. psali v HTML dokumentu větu, která by byla uprostřed zalomena klávesou **ENTER**, prohlížeč by ji nezalomil, ale umístil na jeden řádek.

Pro zalomení řádku je potřeba použít samostatný tag **BR**.

Toto je text,
 který je zalomený
speciálním tagem BR.

Toto je text,
který je zalomený speciálním tagem BR.

Zalomení odstavce - <P>

Kromě zalomení řádku disponuje jazyk HTML možností zalomení odstavce. Jedná se o funkci podobnou zalomení řádku, ale s tím, že u zalomení odstavce bude vynechán jeden řádek.

Pro zalomení odstavce se používá samostatný tag <P>.

02 - Tvorba statických www stránek za pomoci HTML tagů

Toto je pro změnu text, u kterého je použito zarovnání odstavce.
`<P> Musím uznat, že nám to pěkně jde. Aby také ne, s učebnicí od firmy Computer Media je učení jedna radost. Tak honem s chutí do toho a půl je hotovo.`

Toto je pro změnu text, u kterého je použito zarovnání odstavce.

Musím uznat, že nám to pěkně jde. Aby také ne, s učebnicí od firmy Computer Media je učení jedna radost.

Tak honem s chutí do toho a půl je hotovo.

Tag `<P>` může mít i atribut **ALIGN**. Ten určuje, na jakou stranu bude text zarovnán. Atribut je nepovinný a zapisuje se za znak **P**. Například zápis `<P ALIGN="right">` způsobí, že následující odstavec bude zarovnán na pravou stranu stránky (kromě `right` můžete pochopitelně dosadit i `center` nebo `left`). Nutno podotknout, že atribut **ALIGN** není v případě tagu `<P>` příliš používán.

Centrování odstavce - `<CENTER>`

Každý odstavec je možné centrovat pomocí párového tagu **CENTER**.

Uvedené tagy byly základním vstupem pro psaní HTML dokumentu. Jak je vidět, `<CENTER>` programovat své WWW stránky `</CENTER>` nebude zase tak obtížné. Stačí číst dál.

Uvedené tagy byly základním vstupem pro psaní HTML dokumentu. Jak je vidět,

programovat své WWW stránky

nebude zase tak obtížné. Stačí číst dál.

Formátování textu

Dokázat zformátovat text je jedním ze základních předpokladů tvorby solidních internetových stránek. Možnosti formátování textu jsou v podstatě téměř obdobné jako u klasického textového editoru.

V oblasti formátování textu se u HTML většinou používají párové tagy. To znamená, že první tag určitou funkci (nebo nastavení) aktivuje a druhý ji uzavře. Nezapomínejte proto aktivní tagy ukončovat – je to jedna z nejčastějších chyb začínajících autorů WWW stránek. Přitom otevřený párový tag se může promítnout až v úplně jiné části stránky, kde je ve zdrojovém textu jen obtížně vyhledatelný.

Druh písma

Podobně jako ve Wordu máme i v HTML jazyce možnost použít základní řezy písma – **tučné**, **kurzívu** a **podtržené**. Je zde k dispozici i tzv. velké písmo, malé písmo, ^{dolní} a ^{horní} indexy a blikající text.

02 - Tvorba statických www stránek za pomoci HTML tagů

Formátování	TAG	Ukázka
Tučné	 .. 	Tučné
Kurzíva	<I> .. </I>	<i>Kurzíva</i>
Podtržené	<U> .. </U>	<u>Podtržené</u>
Přeškrtnuté	<S> .. </S>	Přeškrtnuté
S pevnou šířkou	<TT> .. </TT>	S pevnou šířkou
Velké	<BIG> .. </BIG>	Velké
Malé	<SMALL> .. </SMALL>	Malé
Dolní index	_{..}	<small>Dolní index</small>
Horní index	^{..}	^{Horní index}
Blikající text	<BLINK> .. </BLINK>	Blikající text

Jednotlivé tagy je možné kombinovat, takže může vzniknout např. **tučná kurzíva** nebo **tučná podtržená kurzíva** apod. Jednotlivé tagy lze do sebe libovolně vnořit.

Velikost, barva a typ písma -

K nastavení velikosti, typu a barvy písma slouží párový tag **FONT**. Uvedený tag má několik atributů, které konkrétně určují, co přesně lze u písma modifikovat.

obecně:

konkrétně:

SIZE=5

Atribut **SIZE** určuje velikost písma. Velikost se může pohybovat v rozmezí **1 – 7**, kde **1** je nejmenší a **7** největší písmo. Standardní hodnota je **3**.

COLOR="barva"

Pro změnu barvy písma je určen atribut **COLOR**. Barvu lze opět zadat buď číselně, nebo názvem barvy v anglickém jazyce.

FACE="font"

Jistě jste si všimli, že prohlížeč všechny texty zobrazuje fontem Times New Roman. Ne vždy je jeho použití žádoucí. Atribut **FACE** umožňuje nastavit pro písmo na stránce libovolný font, který je v počítači k dispozici.

Pozor, použití atributu **FACE** může být nespolehlivé. Musíte počítat s tím, že ne všichni uživatelé mají k dispozici takový font, jaký atributem **FACE** nastavíte. Pokud totiž návštěvník stránky uvedený font k dispozici nemá, bude stránka zobrazena se standardním fontem Times New Roman. Totéž platí, pokud návštěvník neprohlíží stránky pod Windows. Nezapomeňte, že stránku mohou navštívit i uživatelé z Unixu, OS/2, Macintoshe atd.!!!

Příklad použití tagu

```
<FONT SIZE=6 FACE="Arial Black" COLOR="blue">
Tento text je napsán zmodifikovaným fontem!
</FONT>
```

Tento text je napsán zmodifikovaným fontem!

02 - Tvorba statických www stránek za pomoci HTML tagů

Jak je vidět na příkladu, text uvozený mezi tagy **FONT** je nadefinován velikostí **6** a písmem Arial Black. Jeho zabarvení je **modré**.

Nadpisy - <H1> .. <H6>

Abyste nemuseli u každého nadpisu používat poměrně zdlouhavý zápis tagem **FONT**, existují velmi jednoduché tagy pro nadefinování velikosti nadpisů celkem v šesti úrovních.

<H1> .. </H1> až <H6> .. </H6>

Nadpisy se definují tagem **H** s číslem, kde číslo udává velikost písma. Nejmenší velikost má číslo 6, a naopak největší velikosti dosáhnete při použití čísla 1.

<H1> Nadpis první úrovně </H1>

<H2> Nadpis druhé úrovně </H2>

<H3> Nadpis třetí úrovně </H3>

<H4> Nadpis čtvrté úrovně </H4>

<H5> Nadpis páté úrovně </H5>

<H6> Nadpis šesté úrovně </H6>

Styly nadpisů v HTML

Oddělovací čára - <HR>

HTML jazyk disponuje pro vizuální oddělení částí stránky vodorovnou čarou. Čáru lze jednoduše zadat prostřednictvím samostatného tagu <HR> - provede tenkou stínovanou vodorovnou čáru přes celou šířku stránky.

Tag **HR** má ještě čtyři parametry, které dovolují nadefinovat konkrétnější vlastnosti čáry. Jedná se o nastavení délky, šířky, zarovnání a stínování čáry.

SIZE=6

Atribut **SIZE** definuje tloušťku čáry. Hodnota se může pohybovat v rozmezí **1 – 10**.

<HR SIZE=5>

NOSHADE

Zabezpečí, že čára nebude stínovaná.

ALIGN="left"

Určí stranu, na kterou bude čára zarovnána. Jako parametr atributu je možné zadat left, center a right.

WIDTH=120

Atribut **WIDTH** umožňuje měnit velikost čáry. Můžete zadat číselnou hodnotu v bodech, nebo v procentech. Pokud zadáte číselnou hodnotu v procentech, je třeba za číslem uvést i znak percent.

<HR WIDTH=320>

<HR WIDTH=50%>

02 - Tvorba statických www stránek za pomoci HTML tagů

Tvorba seznamů

Jazyk HTML umožňuje pro snazší tvorbu stránky automaticky generovat seznamy s odrážkami a řazené číselné seznamy.

Seznam s odrážkami -

Jedná se o seznam, ve kterém je každá položka oddělena určitým znakem (čtverečkem, tečkou, kolečkem). Prostřednictvím párového tagu **UL** a jeho atributu **TYPE** zadáte typ odrážení. Každá položka seznamu je uvozena tagem **LI**.

```
<UL TYPE="hodnota">
  <LI> první položka </LI>
  <LI> druhá položka </LI>
  <LI> třetí položka </LI>
  .
  .
</UL>
```

Atribut **TYPE** může mít tři hodnoty:

TYPE=disc

- První položka s atributem TYPE=disc
- Druhá položka s atributem TYPE=disc

TYPE=circle

- První položka s atributem TYPE=disc
- Druhá položka s atributem TYPE=disc

TYPE=square

- První položka s atributem TYPE=disc
- Druhá položka s atributem TYPE=disc

```
<UL TYPE="square">
  <LI> První položka </LI>
  <LI> Druhá položka </LI>
  <LI> Třetí položka </LI>
</UL>
```

- První položka
- Druhá položka
- Třetí položka

I v tomto případě platí, že do sebe můžete tagy **UL** vnořovat. Pokud vnoříte do tagu **UL** další tag **UL**, vznikne odrážený víceúrovňový seznam.

Číslovaný seznam

Číslovaný seznam dosadí na pozici odrážky číslo a automaticky zachovává číselnou řadu. To znamená, že pokud mezi již existující číselnou řadu vložíte další tag, číslovaný seznam se automaticky správně přečísluje.

Princip tvorby číslovaného seznamu je podobný jako u seznamu s odrážkami. Používá se zde tag **OL**.

Číslovaný seznam má o něco víc možností než seznam odrážený.

```
<OL [atribut="hodnota"] .. [Atribut="hodnota"] >
```

02 - Tvorba statických www stránek za pomoci HTML tagů

Tag OL nabízí celkem čtyři atributy:

TYPE="hodnota"

Atribut **TYPE** umožňuje nadefinovat, jakými znaky bude číslování seznamu provedeno. K dispozici je pět možností:

- a – malými písmeny arabské abecedy
- A – velkými písmeny arabské abecedy
- i – římskými číslicemi malými písmeny
- I – římskými číslicemi velkými písmeny
- 1 – arabskými číslicemi (toto je implicitní hodnota)

START="počáteční_hodnota"

Atribut **START** dokáže nastavit, od které počáteční hodnoty začne seznam číslovat.

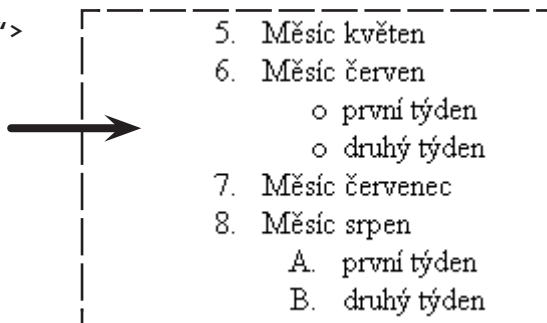
CONTINUE

Atribut **CONTINUE** dovolí pokračovat v číslování v návaznosti na předchozí číslovaný seznam – zůstane zachována číselná řada (posloupnost). Tato varianta se používá v případě, že seznam je potřeba z nějakého důvodu přerušit (např. obrázkem s textem apod.).

ALIGN="zarovnání"

Atribut **ALIGN** definuje zarovnání položek seznamu jedním ze čtyř možností zarovnání. Může nabývat hodnot **left**, **right**, **center** a **justify**. Atributy se u číslovaných i odrážených seznamů nemusí vůbec používat. V takovém případě stačí uvést pouze uvozovací a uzavírací tag. Seznam bude vytvořen s implicitními (předdefinovanými) hodnotami. Příklad použití vidíte zde:

```
<OL TYPE=1 START=5 ALIGN="left">
  <LI> Měsíc květen
  <LI> Měsíc červen
    <UL>
      <LI> první týden
      <LI> druhý týden
    </UL>
  <LI> Měsíc červenec
  <LI> Měsíc srpen
    <OL TYPE=A>
      <LI> první týden
      <LI> druhý týden
    </OL>
</OL>
```


Na tomto příkladu je použit číslovaný seznam. Je definováno, aby začínal číslem 5 a aby používal standardní arabské číslice. Do tohoto seznamu je vnořen nejprve seznam s odrážkami () a poté další číslovaný seznam. Ten je nakonfigurován tak, aby číslice byly zobrazeny velkými písmeny arabské abecedy. Jak je vidět, u položek seznamu není bezpodmínečně nutné používat uzavírací tagy .

Tvorba tabulek <TABLE>

Tabulky jsou velmi silným nástrojem jazyka HTML. Pomocí tabulek je možné dosáhnout zajímavých efektů. Tabulky jako takové nabízejí spoustu možností.

02 - Tvorb statických www stránek za pomoci HTML tagů

```
<TABLE [ATRIBUT=hodnota] .. [ATRIBUT=hodnota]>
  <TR> <TD> datová_buňka </TD> <TD> datová_buňka </TD> </TR>
  <TR> <TD> datová_buňka </TD> <TD> datová_buňka </TD> </TR>
</TABLE>
```

BORDER=hodnota

Atribut **BORDER** umožňuje nastavit tloušťku rámečku, která bude použita v tabulce. Pokud bude hodnota **BORDER** rovna nule, bude tabulka bez obrysového rámečku.

WIDTH= hodnota

Atribut **WIDTH** definuje šířku tabulky. Můžete zadat šířku v procentech vzhledem k šířce okna prohlížeče (**WIDTH=60%**), nebo přesné číselné hodnoty (**WIDTH=400**).

BGCOLOR="barva"

Definuje barvu pozadí tabulky. Pokud tento atribut nevyužijete, bude použita tabulka s průhledným pozadím, tj. pozadím stránky.

CELLSPACING= hodnota

Určuje vzdálenost mezi jednotlivými buňkami v tabulce. Číselná hodnota je uváděna v bodech.

CELLPADDING= hodnota

Definuje vzdálenost textu od okraje buňky. Standardně je nastaven 1 bod. Tento atribut se v praxi příliš často nevyskytuje.

Příklad použití atributů tagu TABLE s atributy

```
<TABLE BORDER=3 WIDTH=300 CELLSPACING=5 BGCOLOR=blue>
..
..
</TABLE>
```

Vytvoří tabulku, která bude mít šířku 300 bodů, vzdálenost mezi buňkami 5 bodů, barva pozadí tabulky bude modrá s tloušťkou rámečku tři body.

Tagy pro definici řádků a buněk v tabulce

Tagem **TABLE** jste prohlížeči sdělili, že chcete mít na stránce tabulku, a určili její velikost a některé parametry. Nyní je třeba určit, jaké budou v tabulce buňky, naplnit je daty a definovat řádky v tabulce. Všechny uvedené operace lze aplikovat prostřednictvím následujících tagů.

<TR>

Tag **TR** zahajuje nový řádek v tabulce. Celý obsah jednoho řádku by měl být uzavřen mezi tímto párovým tagem.

<TD>

Párový tag **TD** zahajuje datovou buňku. Každý obsah buňky by měl být uzavřen mezi tímto tagem. Všechny datové buňky daného řádku tabulky by pak měly být uzavřeny mezi předchozím párovým tagem **TR**.

<TH>

Zahajuje hlavičku řádku nebo sloupce tak, že zvýrazní text v hlavičce nebo sloupci. Jeho použití je obdobné jako u tagu **TD**. Příklad použití tagů pro definici řádků a buněk v tabulce:

02 - Tvorba statických www stránek za pomoci HTML tagů

```
<TABLE WIDTH=300 BORDER=3 CELLSPACING=5 >
  <TR> <TH>Sloupec A</TH> <TH>Sloupec B</TH> </TR>
  <TR> <TD>Leden</TD> <TD>12500 Kč</TD> </TR>
  <TR> <TD>Únor</TD> <TD>18200 Kč</TD> </TR>
  <TR> <TD>Březen</TD> <TD>13650 Kč</TD> </TR>
</TABLE>
```

Definice tabulky se na první pohled může zdát nepřehledná, ale po pozornějším prozkoumání jistě naleznete logickou podstatu zápisu. Uvedený příklad je jedním z nej-jednodušších zápisů definice tabulky. Na některých stránkách se můžete setkat s opravdu velmi spleťitými a propracovanými tabulkami – jednotlivé tabulky obsahují obrázky, několik tabulek je do sebe vnořeno apod. Možností je skutečně mnoho.

Sloupec A	Sloupec B
Leden	12500 Kč
Únor	18200 Kč
Březen	13650 Kč

Atributy tagů <TR> <TD> <TH> v tabulce

Tagy <TR> <TD> a <TH> mají několik atributů. Jedná se o atributy pro zarovnání a sloučení několika buněk do jedné buňky.

ALIGN=zarovnání

Definuje vodorovné zarovnání textu v jedné konkrétní buňce. Hodnota za atributem **ALIGN** může být **left**, **right**, **center**, **justify** a **char**.

VALIGN=zarovnání

Podobně jako u **ALIGN** také **VALIGN** definuje zarovnání, ale ve svislém směru. V tomto případě může nabývat hodnot **top**, **middle**, **bottom** a **baseline**.

Atributy **ALIGN** a **VALIGN** je možné použít u všech tří tagů <TR> <TD> a <TH>. Následující dva atributy je možné použít pouze u tagu <TD> a <TH>.

ROWSPAN=hodnota

Atribut **ROWSPAN** sloučí více buněk do jedné buňky a zabere jejich místo. Atribut se používá pro sloučení buněk na řádku.

COLSPAN=hodnota

Atribut **COLSPAN** sloučí více buněk do jedné buňky a zabere jejich místo. Atribut se používá pro sloučení buněk ve sloupci.

Příklad použití tagů <TR> <TD> <TH> s atributy:

```
<TABLE WIDTH=300 BORDER=3 CELLSPACING=5 >
  <TR> <TH COLSPAN=2> Tabulka výdělků </TH> </TR>
  <TR> <TH>Sloupec A</TH> <TH>Sloupec B</TH> </TR>
  <TR> <TD>Leden</TD> <TD ALIGN=right>12500 Kč</TD> </TR>
  <TR> <TD>Únor</TD> <TD ALIGN=right>18200 Kč</TD> </TR>
  <TR> <TD>Březen</TD> <TD ALIGN=right>13650 Kč</TD> </TR>
</TABLE>
```

Tabulka výdělků	
Sloupec A	Sloupec B
Leden	12500 Kč
Únor	18200 Kč
Březen	13650 Kč

Tabulky mohou obsahovat i obrázky a odkazy na jiné stránky nebo servery. V tabulkách je možné používat typy písma definované standardními metodami jazyka HTML, do jedné tabulky lze vnořit další tabulku, nezávislou na tabulce vnější. Tabulka je mocným prostředkem jazyka HTML, a ač se to

02 - Tvorba statických www stránek za pomoci HTML tagů

na první pohled nezdá, často řeší jinak obtížně proveditelné požadavky na realizaci určitého kroku.

Vytvoření hyperlinku <A> (odkazu na jinou stránku)

V kapitole o internetu je popsána síla hypertextu jako funkce umožňující snadné přepínání z jedné stránky na jinou pouhým klepnutím myši. Tak je možné mezi sebou prakticky libovolně provázat jakékoliv stránky na jakýchkoliv serverech na světě.

Aby bylo možné hypertext používat, musí stránka obsahovat tzv. **linky** (někdy **hyperlinky** nebo **odkazy**). Jedná se o místa, na která když uživatel klepne, bude přepnut na jinou stránku nebo server. Taková místa prohlížeč odliší jinou (většinou modrou) barvou a podtrhne čarou. Pokud na link nastavíte kurzor myši, tvar myši se většinou změní na ruku.

Na co je možné vytvořit link?

- **Na jinou stránku** – nejběžnější případ, kdy klepnutím na link získáte detailnější informace většinou z jiné než aktuální stránky.
- **Na jinou pozici téže stránky** – odkáže uživatele na jinou pozici téže stránky. Používá se zejména u dlouhých stránek, kdy v horní části stránky je seznam kapitol stránky – klepnutím na odkaz přepne na požadované místo.
- **Na obrázek** – často bývá použit odkaz na obrázek, ale zdaleka výjimečné nejsou ani případy, kdy sám obrázek je odkazem na jinou stránku nebo další obrázek.
- **Na soubor** – aby bylo možné prostřednictvím WWW stáhnout soubor, musí existovat možnost odkazu na něj. V tomto okamžiku není důležité, o jaký typ souboru se jedná, takže odkaz může být proveden např. na zvuk **WAV**, animaci nebo spustitelný program apod.

Obecně:

```
<a [ATRIBUT="adresa"]>
```

Příklad:

```
<a href="http://www.seznam.cz"> Odkaz na server Seznam </a>
```

Nejpoužívanější atribut tagu **A** je nepochybně **HREF**. Atribut **HREF** definuje cestu k souboru, respektive adresu, která se stane odkazem. Adresu je nutné uzavřít do uvozovek.

Pozor, existuje několik možností jak psát odkazy na adresu. Prostřednictvím atributu **HREF** můžete adresu zadat **absolutně**, nebo **relativně**.

`` - **absolutně** zadaná adresa. Ať již tento zápis umístíte na jakoukoliv stránku, vždy se bude odkazovat na přesně zadanou adresu.

`` - **relativně** zadaná adresa. Pokud bude tento odkaz použit z adresáře na serveru, ve kterém se nachází i stránka odkazovaná, je vše v pořádku a odkaz bude fungovat. Pokud však tento odkaz použijete z jiného adresáře než adresáře s odkazovanou stránkou, pak fungovat nebude. Výhodou je, že když změníte strukturu adresářů, nemusíte měnit všechny odkazy.

Příklad použití hypertextového linku:

..

Budete-li chtít aktuální informace o našem produktu, není nic jednoduššího, než se podívat na naši

```
<a href="http://www.computermedia.cz/novinky.html"> stránku novinek </a>
```

, kde naleznete vše potřebné.

..

02 - Tvorb statických www stránek za pomoci HTML tagů

.. Budete-li chtít aktuální informace o našem produktu, není nic jednoduššího, než se podívat na naši [stránku novinek](#), kde naleznete vše potřebné. ..

Všimněte si, že odkaz nevystupuje v textu jako adresa, ale jako text, který je nadefinován mezi uvozující a uzavírajícím tagem `<A>`. Na příkladu se jednalo o text „stránku novinek“, ale délka textu mezi tagy může být prakticky libovolná.

Hyperlink na jinou část téhož dokumentu

HTML jazyk umožňuje vyrobiť odkaz (link) na tentýž dokument, na kterém se link nachází, na jeho jinou část (např. o několik obrazovek hlouběji do stránky). Tento způsob se s oblibou používá u delších stránek, kde jsou její jednotlivé části provázány.

Aby bylo možné vytvořit odkaz na konkrétní místo téhož dokumentu, musíte si toto místo označit. U standardních odkazů nebylo označení nutné, ale zde by prohlížeč nevěděl, podle čeho se má orientovat.

Příklad adresace části dokumentu:

```
<a name="aktualizace"> Zde je aktualizace .. </a>
```

Text, na který se později budete odkazovat, musíte označit tagem **A** s atributem **NAME** (viz příklad). Do uvozovek napište název, pod nímž budete odkazování provádět, a mezi párové tagy umístíte část textu, na kterém má prohlížeč při odkazování zastavit.

Pokud si na stránce přejete na adresovanou část textu odkázat, proveďte to následovně:

```
<a href="#aktualizace"> Tento odkaz přepne na odstavec  
AKTUALIZACE </a>
```

Všimněte si, že nyní jsme již použili standardní atribut **HREF**, ale text v uvozovkách má před sebou znak #. Ten je pro adresování v rámci jedné stránky bezpodmínečně nutný.

Několik pravidel pro tvorbu linků

- Odkazujete-li se na soubor nebo na adresu, která v sobě soubor zahrnuje, dbejte na velikost písma. Adresa <http://www.info.cz/nove.html> není totéž co <http://www.info.cz/Nove.html>!
- U odkazů na soubory rozlišujte **HTM** a **HTML**.
- Obecně se nedoporučuje používat odkazy typu: **Klikněte ZDE**, **Klepněte SEM** apod. Zkuste místo toho vymyslet výstižnější názvy pro linky, např. **Informace o projektu XY**.

Vložení obrázku

Obrázky a grafika vůbec jsou na WWW stránkách příjemným zpestřením. Dnes je grafická podoba stránek reprezentujících určitou organizaci nevyhnutelná. Na druhé straně však spousta stránek doslova hýří grafikou a mohutnými obrázky, což rozhodně není dobře. Pokud totiž stránka obsahuje velké množství obrázků, podstatně to zvyšuje délku jejího načítání. Při tvorbě stránek proto volte kompromis mezi grafickým citěním a užitečností stránky s přihlédnutím k možné délce načítání.

Do stránky můžete zakomponovat tyto typy grafických formátů: **GIF** a **JPG** (méně často se používá **PNG**). Formát **JPG** umožňuje poměrně velkou kompresi, takže stejný obrázek by ve formátu **JPG** byl např. oproti **GIF** menší.

Na druhé straně však **GIF** „umí“ tzv. průhledné pozadí, tedy možnost mít v obrázku nevyplněná místa, která na stránce propouští pozadí. **GIF** také umožňuje postupné zaostřování

02 - Tvorb statických www stránek za pomoci HTML tagů

obrázku, to znamená, že obrázek se nejprve zobrazí v nepříliš vysoké kvalitě a postupně se zaostřuje. Jestliže v okamžiku částečného zaostření zjistíte, že je obrázek nevyhovující, lze pozastavit jeho načítání – ušetříte čas.

Obrázek do dokumentu vložíte samostatným tagem **IMG**.

```
<IMG [ATRIBUT="hodnota] .. [ATRIBUT="hodnota]>
```

Tag **IMG** má celou řadu atributů, kterými lze výrazně ovlivnit zobrazení a umístění obrázku na stránce. Jedná se o následující:

SRC="umístění_obrázku"

Nezbytně nutný atribut **SRC** určuje cestu k obrázku. Cestou může být běžná adresa nebo relativní odkaz na soubor.

```
<IMG SRC="obr.gif">
```

ALT="text"

Někteří uživatelé mají ve svém prohlížeči záměrně zakázáno zobrazování obrázků. Jiní uživatelé mají k dispozici příliš pomalou linku, a proto obrázky nenačítají. Ať už obrázky nenačtou z jakéhokoliv důvodu, existuje možnost nadefinovat text, který je alternativou obrázku a zobrazí se v místě, kde měl být původně obrázek umístěn. Definici takového textu je možné provést prostřednictvím tagu **ALT**.

```
<IMG ALT="Obrázek sluníčka" SRC="obr.gif">
```

ALIGN="zarovnání"

Atribut **ALIGN** je důležitý v okamžiku, kdy se nespokojíte pouze se zarovnáním obrázku na řádek, bez možnosti obtékání textem. Pomocí atributu **ALIGN** je možné nadefinovat způsob zarovnání obrázku.

```
<IMG SRC="obr.gif" ALIGN="left">
```

Atribut ALIGN může nabývat následujících hodnot:

- **bottom** – spodní hrana obrázku je zarovnána na spodní řádek textu, obrázek není obtékán
- **top** – horní hrana obrázku je zarovnána na horní řádek textu, obrázek není obtékán
- **middle** – střed obrázku je zarovnán podle textu, obrázek není obtékán
- **left** – obrázek je zarovnán na levý okraj stránky a je obtékán textem
- **right** - obrázek je zarovnán na pravý okraj stránky a je obtékán textem.

WIDTH=šířka

Další z atributů tagu **IMG** je **WIDTH** – šířka. Atribut dokáže změnit šířku obrázku na základě zadané hodnoty. Pokud atribut vynecháte, obrázek bude mít standardní 100% velikost.

HEIGHT=výška

Podobně jako předchozí atribut, **HEIGHT** definuje výšku obrázku. Může obrázek zvětšit, nebo zmenšit. Oba atributy (**WIDTH**, **HEIGHT**) nedoporučuji příliš používat – obrázek by měl být připraven v takové podobě a takové velikosti, v jaké bude na stránce prezentován.

VSPACE a HSPACE

02 - Tvorb statických www stránek za pomoci HTML tagů

Mezera mezi obrázkem a obtékajícím textem. Mezery lze zvlášť nastavit horizontálně (**HSPACE**) i vertikálně (**VSPACE**). Má-li být u obou stran stejná, je vhodné použít následující atribut.

BORDER=hodnota

Definuje šířku rámečku okolo obrázku. Standardně je obrázek bez rámečku.

Obrázek jako odkaz

I obrázek může být odkazem (link) na jiný obrázek nebo stránku. Často se používá obrázek jako odkaz na stejný obrázek ve větším rozlišení, tzv. náhled – není potřeba načítat kvalitnější obrázek přímo, ale až pokud to bude třeba. Linky ve formě obrázků se používají často také na stránkách, kde v rámci pěkné grafické úpravy tvoří odkazy grafická tlačítka. Odkaz (link) pomocí obrázku lze jednoduše vyrobit tak, že zkombinujete tag pro vytvoření linku s tagem pro vložení obrázku.

```
<a HREF=http://www.info.cz/akt.html>  
<IMG SRC="obr.gif" ALIGN="left"> </a>
```

Tag **A** definuje, na kterou stránku nebo adresu budete po klepnutí přepnuti. Tag **IMG** vloží mezi párový tag **A** obrázek a tím se stává odkazem.

Jak dál?

Jazyk HTML se průběžně rozvíjí a obsahuje stále nové a dokonalejší prvky a vylepšení. Účelem tohoto textu bylo seznámení s nejjednoduššími základy jazyka HTML a objasnění stěžejních tagů tak, aby uživatel byl schopen po nastudování této kapitoly vytvořit vlastní stránku obsahující obrázky, tabulky a propojení stránek hypertextovými odkazy.

Pokud se budete tvorbou HTML stránek zabývat detailněji, jistě se setkáte např. s **rámy**, **formuláři**, **CSS styly**, samostatnou velkou oblastí je skupina programovacích jazyků, jako je např. **PHP** (což ovšem přesahuje rozsah této publikace a nebude zde uváděna).

Další kapitola této knihy se alespoň v základech, náznakem, zabývá skutečným „programováním“ internetových stránek.